

center for
sociale medier, tech
og demokrati

digitaliserings
ministeriet

Faktaark

Indeks for det danske digitale demokrati 2024

Hvordan står det til med vores digitale demokrati? Det giver en ny stor undersøgelse nu svaret på.

Indeks for det danske digitale demokrati undersøger danskernes adgang til, deltagelse i og opfattelse af det digitale demokrati på fem dimensioner, som måles på en skala fra 1 til 10. På den måde udgør indekset en samlet "tilstandsrapport" for, hvor stærkt det digitale demokrati er i Danmark.

Indekset kombinerer to metodiske tilgange: en landsdækkende repræsentativ survey-undersøgelse blandt danskere fra 15 år og op og en kortlægning gennem digitale metoder af den danske online-offentlighed på Facebook (med perspektivering til TikTok). Mens surveyundersøgelsen giver indblik i det digitale demokrati fra borgernes perspektiv, supplerer de digitale metoder med indblik i danskernes adfærd på sociale medier. I kombination giver det en mere nuanceret vurdering af det digitale demokratis styrker, udfordringer og uudnyttede potentialer.

Indekset er udarbejdet af Centre for Digital Citizenship (RUC) og Digital Democracy Centre (SDU), på vegne af Center for sociale medier, tech og demokrati under Digitaliseringsministeriet.

Grundbetingelserne for det digitale demokrati er på plads – men potentialet for et stærkt digitalt demokrati udnyttes ikke fuldt ud

Det danske digitale demokrati scorer samlet 5,7 ud fra surveyundersøgelsen (tabel 1) og 6,4 ud fra de digitale metoder (tabel 2). Resultatet dækker over store udsving underdimensionerne imellem. Generelt er grundbetingelserne for det digitale demokrati på plads, men der er samtidig plads til at styrke demokratiet i en digital tidsalder.

Danskerne har generelt god adgang til det digitale demokrati. Den gennemsnitlige score på 6,6/6,8 trækker indeksets samlede score op og viser, at adgang som grundbetingelse er på plads, da danskerne melder, at de har god adgang til internettet, sociale medier, myndigheder, politikere, civilsamfundsaktører mv.

Danskernes deltagelse i og oplevelse af det digitale demokrati scorer lavere end adgang (hhv. 5,1/5,6 og 5,2, jf. tabel 1 og 2). Det trækker indeksets samlede resultat ned og viser, at adgang alene ikke er nok. En lavere score for deltagelse og oplevelse viser, at potentialet for et stærkt digitalt demokrati ikke fuldt ud omsættes til praksis.

Særligt scorer danskernes tillid til sociale medier lavt. Selvom danskerne i stort omfang er til stede på platformene, har de lav tillid til platformenes evne til at moderere hadefuldt og skadeligt indhold. Endvidere forholder danskerne sig særligt kritisk til graden af overvågning på platformene.

Tabel 1: Samlede resultater for Indeks for det digitale demokrati 2024 – surveyundersøgelse

Samlet score: 5,7 ud af 10						
	Det digitale offentlige rum	Digitale nyhedsmedier	Borgere og meningsdannere	Politikere og civilsamfundsaktører	Formelle demokratiske institutioner	Gns.
Adgang til...	6,5	6,9	4,8	6,8	7,8	6,6
Deltagelse i...	8,3	5,7	4,4	2,5	4,6	5,1
Oplevelse af...	4,8	5,6	5,2	5,5	4,8	5,2

Tabel 2: Samlede resultater for Indeks for det digitale demokrati 2024 – digitale metoder

Samlet score: 6,4 ud af 10						
	Det digitale offentlige rum	Digitale nyhedsmedier	Borgere og meningsdannere	Politikere og civilsamfundsaktører	Formelle demokratiske institutioner	Gns.
Adgang til...	7,5	7,2	5,9	9,1	4,3	6,8
Deltagelse i...	8,3	4,0	6,5	3,9	5,1	5,6

Udvalgte resultater

Politikere og civilsamfundsaktører er bredt til stede online – men det betyder ikke nødvendigvis bred dialog med danskerne

Danskernes digitale interaktion med politikere og civilsamfundsaktører får indeksets laveste score på 2,5 og 3,9, selvom aktørerne er bredt til stede på platformene.

91 pct. af danske folketingspolitikere og partier har profiler på mindst tre sociale medier, og et flertal af danskerne (**57 pct.**) vurderer, at de har nemt ved at finde indhold fra danske civilsamfundsaktører. Men adgang afføder ikke nødvendigvis dialog. Det kræver også deltagelse, som der scores lavt på.

83 pct. af de adspurgte danskere interagerer "aldrig" eller "sjældnere end månedligt" med indhold fra danske politikere på de digitale

platforme og sociale medier i form af fx at skrive en kommentar, like eller dele et opslag. **59 pct.** interagerer "aldrig" med civilsamfundsaktører.

Den digitale debat domineres af få meget aktive brugere, som samler sig på sider tilhørende relativt få politikere (fx Lars Boje Mathiesen, Jakob Mark og Inger Støjberg) og civilsamfundsaktører (fx Ældre Sagen, Danmarks Naturfredningsforening og Kræftens Bekæmpelse), hvis posts får mange reaktioner, delinger og kommentarer fra danskerne. Det udtrykker en skæv fordeling i den digitale debat, som trækker indeksets samlede score ned.

Det digitale demokratis uudnyttede potentiale er dermed særligt stort, når det gælder brug af digitale platforme til interaktion og debat mellem politikere, civilsamfundsaktører og danskerne.

Misinformation udgør en lille del af den offentlige samtale online, men spredes oftere i udvalgte miljøer

Opslag med links til misinformationskilder fylder **1 pct.** på tværs af den danske Facebook-offentlighed. Dette udgør en forholdsvis beskedne del af den samlede digitale offentlighed, men opslag med misinformation spredes i særlig høj grad i udvalgte digitale miljøer, som derfor er mere udsatte for spredning af misinformation.

Højspændte politiske og polariserede emner er særligt udsatte for spredning af misinformation. Det ser vi for eksempel, når indlæg om udenrigspolitik såsom krigen i Ukraine har en fire gange højere andel af misinformation end gennemsnittet.

Den forholdsvis begrænsede spredning står i kontrast til danskernes egen oplevelse: **64 pct.** af respondenterne var "enige" eller "delvist enige" i, at de ofte støder på misinformering eller falsk indhold. Det giver grund til bekymring, at danskerne selv oplever, at utroværdig information spredes online.

74 pct. af danskerne er enige eller delvist enige i, at misinformation på de digitale platforme og sociale medier udgør et stort demokratisk problem, mens blot **11 pct.** af danskerne har tillid til, at tech-giganterne fjerner falsk og misvisende indhold.

Samtidig er der en tendens til, at de ældste befolkningsgrupper er mere bekymrede for misinformations negative påvirkning af demokratiet (**80 pct.** for danskere over 70 år) end de unge (**53 pct.** for 15-19-årige). De ældste er samtidig også mere sikre end unge på, at de "aldrig" selv udgiver eller videregiver misinformation.

Resultaterne peger på, at den faktiske mængde af indhold med misinformation er begrænset. Dog er der fortsat grund til opmærksomhed på, hvor og hvordan misinformation spredes i udvalgte miljøer og på den påvirkning, som misinformation har på danskernes tillid til den information, de møder online.

Danskerne har god adgang til danske nyhedsmedier og divers indhold online – men hver femte undgår bevidst nyhedsstof

Generelt har danskerne bred adgang til danske nyhedsmedier på sociale medier. Knap to ud af tre danskere (**65 pct.**) oplever, at de præsenteres for diversit nyhedsindhold online, som afspejler forskellige holdninger og synspunkter. Det trækker indeksets samlede score op.

Den brede adgang til nyhedsmedier online betyder dog ikke nødvendigvis, at danskerne interagerer med nyhedsindhold på sociale medier. Danskerne interagerer faktisk mindre med nyhedsindhold på Facebook end med andre typer af indhold. Det nyhedsindhold, som danskerne kommenterer på, deler og liker online, er relativt ensidigt og koncentrerer sig om enkelte "virale" opslag.

48 pct. af respondenterne interagerer "aldrig" med nyhedsmedierne ved fx at kommentere, like eller dele nyhedsopslag. Hver tiende (**11 pct.**) forsøger "dagligt" at undgå nyhedsindhold, mens **13 pct.** gør det på "ugentlig" basis, og **7 pct.** gør det "månedligt".

Over halvdelen af danskerne (**53 pct.**) har generelt tillid til troværdigheden af det danske nyhedsindhold, som de møder online. Men blot hver fjerde (**26 pct.**) er "enig" eller "delvist enig" i, at de har en oplevelse af, at folk som dem repræsenteres i det digitale nyhedsindhold.

Resultaterne peger derfor på et uudnyttet demokratisk potentiale idet danskerne relativt set interagerer mindre med nyhedsstof end med andre typer af indhold på sociale medier, på trods af at de danske nyhedsmedier er bredt til stede på sociale medier.

Den dårlige tone online spænder ben for digital debat mellem danskerne

58 pct. af danskerne deltager "aldrig" i samfundsdebatter online. **19 pct.** afholder sig "dagligt" og **18 pct.** "ugentligt" fra debatter, de egentlig gerne ville deltage i. Det peger på, at der er stemmer blandt befolkningen, som skubbes ud af den digitale demokratiske debat. Samtidig kan det have betydning for demokratisk deltagelse, hvis danskerne afholder sig fra at deltage i samfundsdebatter.

Den manglende deltagelse kan bl.a. skyldes debatklimate. Trods relativt få faktiske sproglige angreb på tværs af hele den danske Facebook-offentlighed (**2,3 pct.**) rapporterer halvdelen af danskerne (**49 pct.**), at de ofte oplever hadefuldt indhold online. Det kan bl.a. skyldes, at sproglige angreb på samme måde som misinformation opnår større spredning i udvalgte digitale miljøer, fx på alternative mediers sider, i diskussionsgrupper med tilknytning til de politiske fløje samt i debatter, der omhandler politisk ophedede emner såsom flygtninge og integration.

66 pct. af danskerne er "enige" eller "delvist enige" i, at fjendtligt, hadefuldt og nedværdigende indhold på de digitale platforme og sociale medier udgør et stort demokratisk problem, og blot hver femte (**19 pct.**) føler sig tryk ved at interagere med folk, de er uenige med online.

Der er et uudnyttet demokratisk potentiale i danskerne deltagelse i samfundsdebatter online, men dets realisering forudsætter et sundere digitalt debatklimate, som flere har lyst til at deltage i.

